

سوال

آیا گذاشتن قرآن روی سر در هنگام دعا جایز است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

رافضیان هر روز شگفتی جدیدی می‌آفرینند، و به تازگی بدعتی جدید اختراع کرده‌اند و آن گذاشتن قرآن بر روی سر در هنگام دعا در شب قدر است و نام آن را **دعای رفع قرآن** گذاشته‌اند. آن‌ها در این دعا به خداوند و سپس به ائمه قسم یاد می‌کنند و حاجات خود را می‌خواهند!

شاید سند شیعه برای این کار روایتی باشد که زهبی در **سیر أعلام النبلاء** (۳/ ۱۴۴) از شعبه نقل کرده که از محمد بن عبیدالله ثقفی به نقل از ابوصالح روایت کرده است: علی را دیدم که قرآن را بر سر گذاشته بود تا آنکه صدای برگ‌های آن را شنیدم، پس چنین گفت: **خداوند من آنچه را در این [قرآن] بود از آنان خواستم، پس از من باز داشتند، خداوند من از آنان خسته شده‌ام و آنان نیز از من خسته شده‌اند، بر آنان خشم گرفته‌ام و از من کینه به دل دارند، و مرا بر اخلاقی جز اخلاق خودم وا داشتند، پس به جایم کسی بدتر برایشان جایگزین کن، و به جای آنان کسانی بهتر برایم جایگزین نما، و دل‌هایشان را چنان زوب نما که نمک در آب زوب می‌شود.**

پیش از پاسخ به این روایت باید به چند نکته اشاره کنیم:

اولاً:

پیامبر - صلی الله علیه وسلم - همیشه دعا می‌کردند و روش دعایشان معروف و مشخص است و در هیچ حدیث صحیح یا ضعیفی نیامده که ایشان - صلی الله علیه وسلم - قرآن یا برگ‌های قرآن را بر روی سرشان بگیرند و چنین دعا کنند. همینطور از هیچ‌یک از صحابه - رضی الله عنهم - چنین کاری نقل نشده که حسن و حسین و علی و فاطمه و دیگر اهل بیت - رضی الله عنهم - نیز از جمله‌ی آنان هستند و با وجود کثرت دعایشان که جز خداوند کسی نمی‌داند، این کار از آن‌ها نقل نشده است.

ثانیا:

دعا از گرامی‌ترین و بزرگترین عبادات است، و اصل در عبادات این است که توقیفی است (یعنی باید در روش عبادات در همان حدی که نص آمده ایستاد) و تعدی و تجاوز در دعا یا ساختن روش و شیوه‌ی جدید در آن جایز نیست. چنین شیوه‌ی دعایی نیز نه در قرآن و نه در سنت ثابت نشده است.

علما درباره‌ی آداب دعا کتاب‌های بسیار نوشته‌اند اما با این وجود چنین آدابی را ذکر نکرده‌اند زیرا هیچ اصل و اساسی ندارد.

اما درباره‌ی کار علی - رضی الله عنه - اگر فرض کنیم این روایت ثابت باشد باز دلیل بر مشروعیت این کار به صورت همیشگی نیست و نباید آن را سنت قرار داد. این روایت سخن از حالت تنگنایی دارد که علی - رضی الله عنه - به آن رسیده و شکایتش را به نزد الله متعال می‌برد و در این حال مصحفی را برداشته و با خطاب قرار دادن آنان و بیان کارهای زشتشان می‌فرماید: **خداوندا من از آنان چیزی را که در این بود خواستم** و در روایت دیگر **خداوندا آنان نگذاشتند که با آنچه در این [کتاب] است در امت بپا خیزم**. پس سخن ایشان درباره‌ی قرآن و مخالفت شیعه‌ی کوفه با این کتاب بود. ایشان - رضی الله عنه - گمان داشت که بلند کردن مصحف در برابر آنان تاثیر بیشتری خواهد داشت، همانطور که مثلا شخص قرآن را در برابر مخالفش می‌گیرد و می‌گوید: این در روز قیامت میان ما داوری خواهد کرد.

بنابراین نمی‌توان از این حادثه مشروعیت انجام دائمی و سنت قرار دادن این کار را در همه‌ی دعاها برداشت کرد، و اگر اینگونه بود چرا علی - رضی الله عنه - این کار را ادامه نداد یا دوباره انجامش نداده است؟

آنچه بر شدت این بدعت می‌افزاید، تعیین یک شب مخصوص در سال برای این دعا است، اما آیا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - یا کسی از اصحاب چنین کاری انجام داده است؟

بر این اساس، گذاشتن قرآن بر روی سر در هنگام دعا بدعت است، و آداب دعا در کتاب و سنت معروف و مشخص است و مسلمان باید به این آداب شرعی پایبند باشد و بداند که بهترین راه و روش، روش محمد - صلی الله علیه وسلم - است.

والله اعلم